

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova
Katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Posudek diplomové práce

oponent

Jméno studenta: Radim Šlinc

Název práce: Základní koncepce vzdělávání při vzniku nové ZŠ s RHV

Vedoucí práce: MgA. Jiřina Dvořáková, Ph.D.

Oponent práce: Michal Nedělka

Kritéria hodnocení práce	Hodnocení (známky 1 - 4)
Formulace odborného záměru a stanovení cílů práce	2
Hloubka a správnost teoretické analýzy tématu	4
Využití praktických a uměleckých zkušeností	3
Odborný styl, pojmová a terminologická úroveň	3
Práce s prameny a literaturou, etika přejímání informací	1
Adekvátnost použitých metod	4
Kvalita interpretace výsledků výzkumu	3
Logická stavba a členění práce	1
Formální úprava a náležitosti práce	2
Stylistická a gramatická správnost	4
Vlastní přínos studenta	2
Využitelnost výsledků práce v teorii a v praxi	3

Dílčí připomínky a návrhy:

Stanovení cílů nekoresponduje se závěrem. Analýza není uvedena. Využití zkušeností text až na výjimku neprokazuje. Jazykový styl není zachován. Literatura a prameny jsou adekvátně využity. Využití metod není jasné, dle textu jde o domněnky. Vlastní přínos autora spočívá ve vizi, již však chybí analytické a empirické zázemí (nebo tato nejsou v textu charakterizována). Vize jako taková je jistě věcí příznivou, není však jasné, zda je realizovatelná a jaké výsledky lze očekávat.

Celkové posouzení práce a zdůvodnění výsledné známky:

Zásadní a nezodpovězenou otázkou práce je charakteristika opor, na nichž je vize založena. Nejspíš zbytečně pak práce uvádí vývoj hudebního vzdělávání, přičemž se opírá zejména o monografii Gregora a Sedlického, ale dostává se tu do pozice nadměrné stručnosti. To je vzhledem k tématu pochopitelné, avšak vyvstává tu otázka, zda je takováto reprodukce známých a jinde uvedených skutečností nutná.

Téma samotné navozuje představu komplexního zpracování vzdělávací koncepce, což však není reálné. Nemůže tu rozhodně jít o výčet předmětů, ale o jejich charakteristiku, zdůvodnění forem a obsahů. Bylo by tedy potřebné toto uvést alespoň u předmětu hudební výchova. I tam se však na prvním místě setkáváme s obecnou charakteristikou, která neumožňuje učinit si představu o cílech, formách, obsahu výuky. Není také jasné, o co je koncepce opřena. O výzkum? O zkušenosti? Kde je právě toto zaznamenáno?

Z textu pak není jasné, zda se jedná o stav, který je typický pro nynější vzdělávání, nebo zda jde o projekt, vizi. To vše samo o sobě ztěžuje porozumění. Porozumění však komplikují četné jazykové nedostatky. Je proto nutné uvést tyto při obhajobě na pravou míru.

Otázky pro diskuzi:

Není vhodné a srozumitelné užívání zkratk hned v názvu.

U problémů, které je nutno korigovat při obhajobě, jsou uváděny:

místo, číslo strany(tučně),
charakter problému,
citát,
případně doplňující otázka.

Abstrakt

Zavádějící tvrzení

Práce sdružuje poznatky o vývoji hudební výchovy na českém území od středověku po současnost.

Nesrozumitelné

Popisuje vznik těchto institucí na práci Ladislava Daniela v podobě tzv. Olomouckého experimentu, jeho průběhu a následných odrazech v koncepcí vzdělávání na ZŠ s RVHV. Je to tak? Nastiňuje vznik osnov pro rozšířené vyučování hudební výchovy v současném systému českého školství.

Vazba

... vizi o směru...

V neposlední řadě se věnuje směřování hudební výchově v kontextu této instituce...

9

Formulace, význam

Postupem času se na dítě začíná vyvíjet i jistý tlak z hlediska hudebního rozvoje.

Dítě je pod tlakem?

Interpunkce, formulace

Jsou tím myšleny písně, které slyší v rámci rodinného kruhu či poslechem hudebních médií.

Vazba

Rozhodl jsem se proto zaměřit téma práce problematice základní koncepce vzdělávání...

... propojení s novými trendy ve vzdělávání, především tak zahrnutí hudební informatiky a mediální výchovy do vzdělávacího procesu.

Třetí kapitola se věnuje základní škole, jakožto školské instituci a nejdůležitějším aspektům při vzniku nové základní školy, zejména tak školské právnické osobě.

11

Pleonasmus

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova
Katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Historický vývoj hudební výchovy

Jaký je rozdíl mezi vývojem hudební výchovy a jejím historickým vývojem?

Pravopis

esteticko – výchovné vědní disciplíny

Jsou tím míněny předměty na ZŠ?

Platnost tvrzení

V minulých dobách měla hudební výchova daleko složitější postavení mezi výukovými předměty a stála tak téměř na periferii vzdělávacího systému, avšak postupem času si svůj status mezi ostatními předměty obhájila.

Dnes to neplatí? Jaké doby má autor na mysli?

Vazba

Poznátky o středověkém hudebním vzdělávání, zejména o tom venkovském, se mnoho nedochovalo.

Gramatika

ve 13. století se děti učili

tj. společenství kněžích

tzv. trivium, jenž obsahovalo

Syntax

Obsahem vzdělávání bylo sedmero svobodných umění, tj. tzv. trivium, jenž obsahovalo gramatiku, rétoriku a dialektiku, tak následně tzv. kvadrivium, do kterého patřila aritmetika, geometrie, astronomie a múzika.

Význam

V následujícím období se též dochovaly záznamy hlavně z prostředí městských škol. Záznamy čeho? A v jakém období?

Hudebnímu životu v obcích a městech napomáhalo i mj. střední školství.

Význam

... církve jako celistvé instituce.

Syntax

Původní označení pro učitele bylo kantor, který vychází z lat. *Cantor*...

Kde je podmět?

Pravopis

...ředitelem kúru...

Toto slovo má jiný význam.

12

Interpunkce

Církevní řády, např. jezuité či poté piaristé usilovaly o hudební rozvoj společnosti.

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova
Katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Stylistika

... byla velmi úzce spjatá vázanost školy na kostel.

Pravopis
na kúru

Stylistika, interpunkce

Díky hudebním dovednostem měli lidé možnost změnit i své dosavadní životní postavení díky zaměstnání u šlechty, coby zpěváci, kapelníci, muzikanti či dvorní hudebníci.

Stylistika, větná stavba

18. století rovněž přineslo i Hudební cestopis 18. věku Charlese Burneyho (1726–1814), v němž ocenil kvalitní hudební vzdělávání v českých školách a zároveň označil Čechy jako *konzervatoř Evropy*.

Logika

„*Učitel nemusí toho mnoho vědět, ale musí být dobrým hudebníkem.*“ Jak se citát váže k textu kapitoly?

13

Vazba

Hudba, divadlo a výtvarné umění se pomalu začaly ocitat na periferii zájmu, než jak tomu bylo do této dopsud.

Styl

... avšak né už v takové míře...

Grafická pravidla

V 19.století

(toto dále průběžně)

Interpunkce

... založil pěvecký sbor jenž nesl název ...

... ze kterého se vyvinulo *Pěvecké sdružení moravských učitelů* a v roce 1912 založil *Moravský smíšený sbor*...

Postupně se začal prosazovat zájem o dítě jako takové, který byl vyzdvižen na základě několika pedagogických a psychologických experimentů.

O jaké experimenty šlo?

Pravopis

montesorriovské

Grafická pravidla

s.22

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova
Katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

14

Význam

Zpěv byl z převážně povinným předmětem také na středních školách...

Stylistika

V roce 1936 se v Praze uspořádal první mezinárodní hudebně výchovný kongres...

Význam a vazba

Cílem výuky už nebyl zpěv písně jako takové, ale spíše prostředkem intonačního výcviku žactva.

15

... kterou sestavil Bohumil Čeněk a jednalo se tak o pomůcku...

Pravopis a vazba

Veškeré snahy k pozitivnímu hudebně-výchovnému vývoji...

Význam

... k tzv. uspokojujícímu stavu...

Je to nějaký speciální termín? Proč tedy tzv.?

Pleonasmus

... časová hodinová dotace...

Interpunkce

Byly zrušeny školy obecné a měšťanské a byly tak nahrazeny...

16

Pravopis

hudebně-výchovném

Interpunkce

... díky hudebním pedagogům a skladatelům jako byli Petr Eben a Ilja Hurník.

17

Vazba a význam

První polovina 20. století a její snahy o zlepšení postavení hudební výchovy ve společnosti nejen u nás, ale i ve světě byly velkým impulzem pro myšlenky nad školami...

Grafická pravidla

... 1.třída...

Stylistika

... strůjce škol s rozšířeným vyučováním...

Interpunkce

... a také ředitel hudební školy, Gustav Pivoňka.

Vazba jak – tak a podmínky jejího užití

Termín se váže jak k místu vzniku, kde byl prováděn, tak pojmem experiment je míněno, jakým způsobem byl celý projekt realizován.

18

Význam

Mezi nové metody se řadil např. „Tonální metodu písňovou, improvizální prvky převzaté z Orffova systému, nové přístupy v hlasovém výcviku...

Stylistika, nesouvztažnost (nebo něco chybí)

Ladislav Daniel byl vynikající metodik a didaktik hudební výchovy, a proto pečoval o přiměřené, avšak systematické uspořádání učiva a také, aby byly jednotlivé hudební dovednosti řazeny do jednotlivých oblastí, což napomohlo ke vzniku metodických řad, které podporovaly samotný experiment, protože se jednotlivé oblasti prolínají a vzájemně na sebe působí.

19

Chybějící slovo

Rodiče by měli být seznámeni, že součástí výuky...

Vazba, stylistika, smysl věty

V základní umělecké škole si pak žáci vyberou ještě druhý hudební nástroj, podle svých dispozic a preferencí, kterému se věnují, což je úzce spjaté s rozmanitostí kolektivní nástrojové hry.

Stylistika, význam

... psát úměrné partitury pro celý třídní kolektiv...

20

Interpunkce

... začaly projevovat výchovné problémy a nový ředitel tak požádal...

Druh věty

Otázkou je, zda bylo u *Olomouckého experimentu* dosaženo všech hudebně pedagogických cílů?
Toto je věta tázací?

20

Vztah vedlejší věty

... na Základní škole Habrmannova v Hradci Králové, která nabyla podoby malých festivalů...

21

Grafická pravidla

... ve druhé polovině 90.let.

Význam slova

nejoptimálnější cesta

Interpunkce

... měla každá škola jistou volnost v realizaci hudebního vzdělávání a tím i svou specifickou originalitu.

Grafická pravidla

na 2.stupni

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova
Katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Interpunkce

... vytvořil tzv. metodické řady a způsob výuky byl tak striktně naplánovaný...

22

Interpunkce

Mnohým pedagogům vadí, že Daniel upřednostňuje jediný jeden možný směr výuky, který je možný a kritici se domnívají...

Na různých školách se tak do hudebního vzdělávání otiskly osobnosti, které tam učily hudební výchovu a úzce tak ovlivňovaly...

Stylistika

... Alena Tichá, kteřa vypracovala komplexní osnovy, kteře byly i součástí...

Interpunkce

Při rytmické výchově se opírala o rytmické slabiky, které propojila s pohybem a jinak formou názorných pomůcek, jako např. klaviatura, tabulky a intonační schody, kultivovala celostní hudební rozvoj žáků hudebních tříd.

Stylistika

... kurikulární reforma, kteřa postupně nutila školy přecházet na rámcové vzdělávací programy, ze kteřých si každá škola vytvořila svůj vlastní školní vzdělávací program.

23

Pravopis

Kvalita výchovně–vzdělávacího procesu...

Interpunkce

Učitel je přímým zprostředkovatelem vzdělání a jeho účast je tak...

Stylistika

Jednou z nejvýznamnějších osobností hudební výchovy v kontextu škol s rozšířenou výukou hudební výchovy...

Pravopis

hudebně-pedagogických

23 – 24

Smysl výpovědi

Po ukončení studia na gymnáziu se nemohl dál navzdory dobovým poměrům věnovat vysokoškolskému studiu, a tak se začal žít jako profesionální hudebník.

24

Pravopis

... v lázních Chudoba...

Stylistika

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova
Katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Roku 1948 se oženil a usadil v Olomouci a po ukončení studia vyučoval anglický jazyk na Obchodní akademii v Přerově a od školního roku 1950/1951 hudební výchovu na Pedagogickém gymnáziu v Olomouci, pozdější Pedagogické škole.

Význam

Na základě svých vlastní pedagogické zkušenosti věděl...

Interpunkce

Vytvořil tonální metodu písňovou, kterou rozpracoval a na toto téma se zaměřil i ve své disertační práci.

Vztah věty

Mezi činnosti katedry patřilo mimo jiné i pořádání sympózií a seminářů o hudební výchově, kterých se zúčastnily delegace z Maďarska, Dánska či německého Pedagogického institutu v Halle, se kterou udržovala Olomouc přátelství.

Interpunkce

... hrál zde na violu da gamba a zobcovou flétnu a jak již z názvu souboru vyplývá, jednalo se především...

Vazba

Vedení katedry hudební výchovy se musel z politických důvodů v roce 1972 vzdát, avšak členem pedagogického sboru na katedře setrval.

Smysl věty, vazba

Svůj záběr zaměřil na projekt základních škol s rozšířenou výukou hudební výchovy, kterou coby experiment roku 1966/1977 na Základní škole na třídě Svornosti založil.

Smysl věty, významový vztah

Účastnil se mezinárodních letních kurzů Orffova institutu a Orffův Schulwerk se spolu s dalšími (Ilja Hurník, Petr Eben, Pavel Jurkovič aj.) snažil aplikovat na české poměry a implementovat je do škol.

Stylistika

Uchazečům o studium na pedagogickém institutu vypracoval základní příručku...

Tvarosloví

... pomůcek, jenž...

33

Stylistika

V rámci Rámcového vzdělávacího programu...

44

Smysl, vazba

Při zakládání jakékoliv instituce je velmi podstatným aspektem vize, tj. určitého směru, který instituce následuje.

Interpunkce

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova
Katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

... pojetí výuky vede k učení v souvislostech a jeví se tak jako velice efektivní.

Vazba, smysl

Vzdělávací obsah na základní školy definují i jednotlivé předměty...

Stylistika

... do výuky i nadstandardních vyučovacích předmětů...

45

Tvarosloví

...podpora třídního klima.

Stylistika

To je vhodné řešit začleněním druhostupňových kantorů do výuky na prvním stupni.

Stavba věty

Žáci jej pak na druhém stupni již znají, těž jeho metody výuky a formy vzájemné komunikace.

Pleonasmus

... s nadšením, radostí i entuziasmem.

Smysl výpovědi, formulace

Právě díky jednotnému působení učitele na třídu lze chápat vyučovací proces prostřednictvím vlastního co nejlepšího didaktického přesvědčení.

45 – 46

Formulace

Učitel musí nad obsahem vzdělávání přemýšlet a aktivně hledat metody, jak jej postavit co nejefektivněji.

46

Smysl výpovědi

Do představy všech věcí se žák 1. stupně dokáže ponořit.

47

Gramatika

... období by měl učitel i rodič žáka...

48

Styl

Přeci jen, italština je jazykem umělců, především pak hudebníků.

S návrhy na výběr jazyka lze polemizovat. Ale ovládnutí každého jazyka je přínosem.

50

Pravopis

Jedním ze širších cílů esteticko – výchovných vědních disciplín...

Stylistika, syntaxe

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova
Katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

V osmém a devátém ročníku by měli žáci hodiny dvě, zejména kvůli hodinovému rozvržení učebního plánu, aby měli žáci prostor se profilovat v rámci povinně volitelných předmětů.

V oddílu 6.1 jde o projekt či nynější stav?

Na jedné straně je použit způsob oznamovací, na straně druhé pak podmiňovací a také budoucí čas.

51

Interpunkce

Na studium ve speciálních třídách by měly mít nárok všechny děti z městské části, kde by škola sídlila či širšího okolí v případě nenaplnění kapacity školy.

Zkouška hudebnosti je charakterizována velmi obecně. Proč? Nelze se inspirovat? Z čeho je nutno vycházet?

Interpunkce

Zobcová flétna mimo jejího účinku na rozvoj estetických hodnot jedince, koordinuje i správné dýchání a napomáhá tak proti respiračním potížím, které jsou dnes velmi časté nejen u dospělých, ale i dětí.

Co znamená tvrzení o účinku zobcové flétny na estetické hodnoty jedince?

V rámci prvních tří let se žáci dle mého naučí hru v jednočárkované i dvoučárkované oktávě... Je toto podloženo zkušeností, analýzou?

... ideálně ve druhém období se seznámí se základy hrou na elektronické klávesy.

Jak konkrétně? O co se tvrzení opírá?

52

Grafická pravidla

V dnešní době 21.století...

Domnívám se, že pěvecký repertoár se v prvním období (tj. 1. – 3.ročník) bude věnovat především lidové písni a práci s ní.

O co se domněnka opírá? Stačí domněnka ke koncepci? Co je k ní nutné?

... na sklonku základní školy by měli žáci osmého a devátého ročníku zvládnout provést komplexní analýzu skladby, samozřejmě na základě svých hudebních schopností a nabytých vědomostí.

O jaké skladby jde a které složky má analýza obsahovat? Prosím uvést příklad takové analýzy.

52 – 53

Smysl věty

Po absolvování všech ročníků hudební výchovy, zejména pak na druhém stupni, by měli být absolventi teoretickými znalostmi v takové míře, aby se mohli hlásit na obory konzervatoří, hudební gymnázia a obory uměleckých středních škol.

53

V šestém a sedmém ročníku hru na zobcovou flétnu vystřídá kolektivní hra na ukulele.

Jaký je důvod pro volbu nástroje? Je jeho vhodnost ověřena?

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova
Katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Na základě nabytých vědomostí o tóninách a základních harmonických obrazech z prvního stupně mohou využít své poznatky k aplikaci v nástrojové hře.
Co znamenají harmonické obraty?

Interpunkce, grafická pravidla

... aplikují své dosavadně osvojené dovednosti v rámci hry na zobcovou sopránovou flétnu, ukulele, elektronické klávesy, nástroje Orffova instrumentáře a kombinují je tak i s hrou na 2.hudební nástroj...

V rámci pěveckého výcviku je vícehlasý zpěv na druhém stupni samozřejmý.
To platí nyní, nebo je to vize?

Stylistika

Žáci staršího školního věku často mají tendenci požadovat po učiteli znalosti ze soudobých hudebních trendů.

54

Smysl věty

Žáci pak daleko lépe pochopili smysl a princip vedení hlasů o polyfonní sazbu.

Vazba a význam spojení

motivace do aktivních činností

Existují tedy pasivní činnosti?

Interpunkce

V klasických třídách, tj. ve třídách bez rozšířeného vyučování hudební výchovy mají z hlediska časové dotace pouze jednu hodinu hudební výchovy týdně.

Styl

Pěvecký hlas je přeci jen tím nejzákladnějším prostředkem...

Pravopis

...např. Českým jazykem...

Vazba

Mezi další cíle hudební výchovy v klasických třídách je vyhledávání a hodnocení hudebních akcí, zážitků, aktualit či koncertů.

Interpunkce

Jeho obsahová složka se skládá z vokálních a poslechových činností, které se vzájemně doplňují ústí tak v aktivní vnímání hudby.

56

Formulace

... vytvořit si návyky na hudební doprovod...

Míšení slovesných způsobů zatemňuje smysl výpovědí:

PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova
Katedra hudební výchovy
Magdalény Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Do třetího, tj. nejstaršího sboru, by docházeli žáci z šestého až devátého ročníku základní školy. V tomto pěveckém sboru se zpívají trojhlasé a čtyřhlasé skladby, polyfonní skladby i náročné kánony. Sboristé by již byli pevně rozděleni na soprány a alty (vždy vyšší i nižší).

59

Pravopis

Hudebně – výchovné zájmové vzdělávání na ZŠ

Smysl věty

Další fázi podpory hudebního zájmového vzdělávání lze uvažovat o vzniku drobných ansámbľů, zejména pro žáky druhého stupně, dosahujících vyšší hráčské úrovně, např. kytarový soubor, hudebně – dramatický soubor, flétnový soubor apod.

61

Smysl výpovědi

Propojení hudební výchovy vybranými předměty v kontextu základního vzdělávání

Matematické algoritmy mohou pomoci při chápání nauky, např. stupnice, intervaly apod.

Jak lze vysvětlit?

Smysl věty

Mezi další aspekty vzájemné interakce je správná péče o vlastní tělo a zacházení s ním, tj. zdravý životní styl.

Oddíl 6.8 charakterizuje nynější stav, nebo koncepci?

64

Cílem mé práce bylo navýšení procentuálního zastoupení hudební výchovy v kontextu vzdělávání na základní škole, multižánrovost při výběru repertoáru pro rozvoj dětské tvořivosti a propojení s novými trendy ve vzdělávání, zejména hudební informatikou a prací s médii.

Cíl je stanoven jinak než na začátku práce. Závěr se v tomto smyslu míjí s obsahem práce.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 14. 8. 2020.

Michal Nedělka, v. r.
podpis